

היתר, את אדם בעקבות גורלו ואת רסיסי חיים — הם נעתרו לבקשת הכמאי. אלמנדרוס בא לאמריקה, התכונן ל- התחיל בעבודה. או הסתבר לפתע שזה לא כל כך פשוט.

מה פתאום מביאים לנו צלם מאי רופה? רגו האיגוד האמריקאי. מה יש, לנו אין כבר צלמים? מייד התלוננו אצל שלטונות ההגירה על החוצפה שביבוא.

המפיקים ענו שמקיים מסוג זה כבר קרו בעבר, כאשר המזומן הוא בעל כש- רונות יוצא-ידופן. כהוכחה למעלותיו של אלמנדרוס הומצאו מכתבים ואישורים חתומים בידי טריפו ורומר.

חשובת השילטונות היתה — שאינם מצליחים לזהות את כותבי המכתבים. ובטרם הגיעו מכתבים נוספים, המהללים את אלמנדרוס בחתימתם של אנשים כמו מייק (מי מפחד מוירגיניה וולף) ניקולס, פיטר (מה נשמע, דוק?) בוגדנוביץ, לסלו קובאץ (שצילם את רסיסי החיים ואדם בעקבות גורלו) האסקל (בעין ערומה) ר קסלר, ואחרים — נדחתה הבקשה מכל וכל.

מפיקי הסרט הודיעו שהם יעשו אותו לא בארה"ב — אלא בקנדה. אך בסופו של דבר, עם לחצים קטנים פה ושם, הסתבר ש"בקנדה קר מדי", שחוכמת הר עבודה השתבשה, ושההפקה נדחתה ל- עובד בלתי ידוע.

אחד הרוננים העיקריים בפרשה היה הכמאי פרנסיס פורד (הסנדק) קופולה. הוא שלח מכתב זועם למחלקת ההגירה הממשלתית: "קשה לי להאמין שהייתם בסרבים להתיר כניסתו של מדען חשוב לארץ. אלמנדרוס הוא מדען חשוב בשטח הקולנוע. יש לו סודות מיקצועיים שכל התעשייה שלנו היתה יכולה להרוויח מהם".

המצב כרגע: אלמנדרוס חוזר לאירופה, גייס מקבירי מחפש עבודה, והאיגוד המקצועי ניצח 1:0.

חניקות בין-לאומיות

פרנזי (חן, תל-אביב, אנגליה) — אלפרד היצ'קוק, חי, מרגיש טוב מאד, ועושה סרטים למופת. מה שהוא שכת על אמנות הקולנוע, רק מעטים הספיקו בינתיים ללמוד. כל מי שרצה להספיד אותו אחרי טופו, יכול לנשוח את לשונו.

פרנזי הוא היצ'קוק במלוא הכושר, מבריק ומלא הפ- תעות. בכל פעם שנדמה כאילו נתגלה במה העניין — מיד הוא הופך את הקערה על פיה. רק התרגלת למצב החדש והנה היא מתחפפת עוד פעם. אין כאן קרבות אק- דחים, מיבצע-גיבורה לוליניים או מכונות-תופת מתוח- כמות. אבל מי שמעוניין להפעיל, ולוא במקצת, את מוחו ודמיונו — ילקק את שפתיו.

היצ'קוק, כרגיל, אין גיבורים ואין נבלים. רק אוסף של דמויות, קצת יותר או קצת פחות חביבות, בהן הוא משקף בליגול קל. אין זה משנה אם המדובר במפקד- טייסת שהפך לברמן מתוסכל ולחשוד העיקרי בסרט, או במפקח המשטרה הכל-יכול שחוקר אותו בתקיפות — אבל בבית נאלץ לבלוע בהכנעה את כל השגעונות הקוליריים של אשתו.

מקום ההתרחשות רגיל בחחלט. שוק קובנט גארדן בלונדון, דוכני הירקות, הרוכלים וה"פאבים" שם. שום דבר מיוחד, פרט לתוספת קטנה: רוצח מטורף האונס נשים וחונק אותן לאחר מכן בניבות.

אלא שלא זו התעלומה. היצ'קוק מזלזל באלה שוקו- קים לסרט שלם כדי לחשוף רוצח. אצלו, זה נודע לקהל בשלב מוקדם למדי. החוכמה היא לא מי עשה את המעשה, אלא איך תופסים אותו.

היצ'קוק מראה זאת בדרך המעוררת התפעלות עי- לאית. כל משפט, כל זווית-צילום, כל אתר וכל חפץ — יש להם תפקיד מוגדר בסרט. שום דבר אינו מקרי,

לי האנט: איך לתפוס רוצח

שום דבר אינו חולך לאיבוד. הצמידות אל פרשת הרוצח אינה מונעת מהיצ'קוק לנעת שוב בנושאים החביבים עליו: החשוד החף מפשע למרות שאיננו צדיק גדול — סטנוניות ושנאת-האדם השוכנת בכל הבורגנים ההגונים — השימוש החזותי המדהים במצלמה ובתנועותיה — וחושתימון בלתי-רגיל, שבעזרתן מגיעה הפואנטה בכל סצינה בדיוק בזמן.

אם להוסיף לכך את אוסף החקניים, שחלקם מת- אים במיוחד בגלל הצורה החיצונית (ג'ון פינץ' בדמות הברמן המתוסכל, ברנד קריבינס, כמעבדו, בארי פוסטר, ידידו) או בגלל כישורם (אלק מקאוואן, מפקח המשטרה, ויואן מרצ'נט, אשתו, ועוד רבים), הרי שבסך-הכל מת- קבל סרט שאסור להחמיץ.

תדרוך

תל-אביב

*** התפוז המיכני (פאר, אנגליה) — החוויה הקולנועית של העונה.

מזאך ב"שומיות" אורגיה של דם

פיצפוצים היסטוריים

חיסול טרוצקי (דקל, תל- אביב, איטליה — מקסיקו) — לאון דוידוביץ' בורנשטיין, ה-

מוכר יותר בשמו לב טרוצקי, היה כידוע אחד מעמודי- התווך של מהפכת-אוקטובר ברוסיה, מארגן הצבא האדום, ואחד ממנהיגי הנצחון הסובייטי על הכוחות הלבנים. פרט לזאת, הוא גם שם נרדף כיום, בארצות הקומור- ניסטיות, לבוגדנות, לסטיות מן הקו המפלגתי, ולאוייב העם. זאת, לאחר שסטאלין היגלה אותו, האשים אותו בקשרים נגד השלטון הסובייטי, ולבסוף שלח אחד משי- ליחיו לרצוח אותו במקום גלותו במקסיקו.

פרק אחרון זה מחייו של טרוצקי מצא-חן בעיניו של ג'וזף ("המקשר") לואי — אולי משום שהטרוצקיות חיים שוב באומה, בעיקר אצל הקומוניסטים המערביים, שאי- נם מקבלים תמיד בחיבה תכתיבים ממוסקווה.

אלא שמה שיצא בסופו של דבר מן הנסיון של לואי, הוא מעין יצור-כלאיים. זה אינו סרט פוליטי. איש אינו יכול להבין ממנו למשל מה היו, עמדותיו של טרוצקי, פרט לשנאתו לסטאלין. איש אינו יכול גם לתפוס את משמעות המצב הפוליטי של מקסיקו באותה תקופה, תחת שלטון סמאלני שהתלבט בבעיות כלכליות המורות. זה גם אינו סרט פסיכולוגי: חלק מן הדמויות אינן יותר מצללים חולפים, אחר — כמו טרוצקי עצמו למשל — הן אנדרטות ללא נשמה. עוד אחרים, כמו הרוצח, הן תעלומות שאינן נפתרות עד הסוף. ואילו הפירוש הסופי, המטשטש במידה מסוימת את הצד הפוליטי שברצח, גם הוא אינו ברור די הצורך.

אבל, למרות הכל, מורגשת ידו של לואי בכל זאת. תנועות מצלמה מורכבות ומסובכות — סצינות שתאורתן

דלון: רוצח בעל-כורחו

מופלאה — (תודות לצלם פסקואלה דה-סאנטיס) — מלחמת-השורים הריאליסטית ביותר שנראתה על הבד ב- שנים האחרונות (משמשת כאלגוריה לרוצח עצמו) — צלומים בעלי הרוב מרחים — כולם נושאים חתימת אמן קולנועי. ויצ'ארד ברטון, אלן דלון, רומי שניידר, ואפילו ג'ורג'י אלברטאצי ממאריאנבד, בתפקיד קטן של מפקד משטרה — כולם דמויות קולנועיות להפלא. תפרסקות הענקיות של ריברה ואורוזקו הם חלק מרשים ובלתי-נפרד מן המראה החיצוני של הסרט — שנראה בסופו של דבר כאוסף רישומים מרתקים לק- ראת סרט על רצח טרוצקי: רישומים שזקוקים לגיבוש סופי, שילכד את כולם ליחידה אחת.

מצחיק פחות מן החלק הראשון, אבל גם כאן יש ארוחה אחת גרוטסקית, ועוד כמה חילופי-מהלומות לוליניים שישעשעו ודאי את מעריציהם הרבים.

★ השיטה ההולנדית (שביט, אנגליה) — רבי-מכר אלים ואכזרי של אליסטר מקלין, על סותרים-באמס- טרם. זכה לפירוטת רבה בעיקר בגלל הסצינה המרכזית של מירדף סירות-ימנוע בתעלות-העיר.

גרמניה) — סאטירה אוטוקראטית של הגרמנים על עצמם, המצביעה, בסיגנון של מיוניקול גלגלני, על כל השלבים שהביאו לעליית הנאצים בגרמניה.

חיפה

★ ממשויכים לקרוא לי טריניטי טי (עממי, איטליה) — המשך הרפתקאר- תיהם של טריניטי ובמבינו, ליציני המערב.

את אשתו הישישה כדי למצוא בת-זוג צעירה יותר, שתוכל ללדת לו צאצא. ★★ מוזימות בינלאומיות (צפון, אנצו-הברית) — סיפור-מתח מבי- ריק של היצ'קוק, מלא וגדוש הפתעות והומור. למי שלא ראה כדור שעבר — אסור להחמיץ.

ירושלים

★★ אנו ירדיהפלא (ירושלים,